

Huvudmannens sammanfattning av den kommunala gymnasieskolans systematiska kvalitetsarbete

Läsåret 2023/2024 (med vissa officiella resultat från 22/23)

UN 2024/0507

DANDERYDS
KOMMUN

Enligt skollagen 4 kap. 3 § ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Inledning

I detta dokument belyses olika delar av det systematiska kvalitetsarbetet där huvudmannen är skyldig att följa upp resultaten. Underlag för denna sammanfattande analys bygger på insamlade data från bland annat:

- Kolada och annan statistik från Skolverket
- Statistik från Danderyds administrativa system, Edlevo
- Förvaltningens kvalitetsdialoger med rektorerna, elevhälsan samt förstelärare
- Trygghetsenkäter, skolenkäter och andra enkätundersökningar
- Rektors uppföljning och analys i kvalitetsredovisningen.

Utgångspunkten är strukturen för läroplanen för gymnasieskolan, GY 11, och kapitel 2 med de övergripande mål och riktlinjer samt de avsnitt som behandlas där. Kvalitetsredovisningen nedan följer följande avsnitt i läroplanen:

1. Kunskaper
2. Normer och värden
3. Bedömning och betyg

Statistik för läsåret 2023/24

Nyckeltal elever	2019	2020	2021	2022	2023
Elever i kommunal gymnasieskola i kommunen, antal	1 245	1 232	1 279	1 330	1 371
Kvinnor i gymnasieskola, elever i kommunal gymnasieskola, andel (%)	40	38	40	39	40
Utländsk bakgrund bland elever, kommunal gymnasieskola, andel (%)	18	14	14	14	14
Elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning, kommunal gymnasieskola, andel (%)	81	81	80	80	80

Nyckeltal lärare	2019	2020	2021	2022	2023
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i gymnasieskola, kommunala skolor, andel (%)	94.0	96.8	95.0	93.3	93.3

Plats för eventuell sidfot

Lärare med pedagogisk högskoleexamen i kommunal gymnasieskola, andel (%)	91.5	93.4	88.9	91.9	95.8
--	------	------	------	------	------

Fördelning av elever per program och årskurs framgår av tabellen nedan:

	elever	andel kvinnor (%)	Andel m utl. bakgr (%)	Andel högut föräld (%)	Antal elever skolår 1	Antal elever skolår 2	Antal elever skolår 3
Danderyds Gymnasium	1371 (1330)	40 (39,0)	14 (14)	80 (80)	469 (484)	469 (444)	433 (402)
Ekonomiprogrammet	555 (566)	44 (40)	8 (9)	83 (82)	188 (191)	187 (180)	180 (187)
Naturvetenskapsprogrammet	214 (230)	36 (33)	29 (27)	86 (85)	71 (79)	76 (73)	67 (78)
Samhällsvetenskapsprogrammet	398 (373)	51 (53)	12 (13)	72 (73)	135 (135)	135 (132)	128 (106)
Teknikprogrammet	204 (169)	13 (14)	21 (19)	82 (82)	75 (79)	71 (59)	58 (31)

	2019	2020	2021	2022	2023
Studieresultat					
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	79.7	78.9	81.9	76.5	77.3

Utöver de högskoleförberedande programmen erbjuder Danderyds gymnasium även anpassad gymnasieskola med yrkesprogrammet Hotell, restaurang och bageri. Under läsåret hade programmet 16 elever.

Skolan arbetar systematiskt och aktivt med att utöka andelen flickor på teknikprogrammet, att utöka andelen elever från Danderyd men även utöka det totala elevantalet på skolan generellt till närmare 1500 elever.

Skolan har de senaste åren bedrivit ett förbättringsarbete med målet att bli en av de 10 bästa skolorna, mätt på elevernas kunskaper. Detta uppdrag är satt av nämnden. För att nå detta mål, har Danderyds gymnasium inledningsvis skapat fem fokusområden. Dessa fem områden har sedan omformulerats till fem mål som strävar mot det övergripande målet att bli en av de bästa skolorna. De fem målen är:

Våra elever lär sig mest av alla

Våra elever mår bra

Våra medarbetare mår bra

Våra elever har valt att gå hos oss

Våra elever trivs och är nöjda med skolan

Plats för eventuell sidfot

Kunskaper

Eleverna på Danderyds gymnasium är generellt sett nöjda och trivs med skolan. Lärarnas arbete genomsyras av tydliga ambitioner att utveckla ämnesövergripande projekt, gemensam planering och sambedomning för att säkerställa en likvärdig bedömning och främja kollegialt lärande. Samordning mellan förstelärare, skolledning, ämneskollegium och elevhälsa är avgörande för att driva skolans utvecklingsarbete. Förstelärarnas uppdrag har fortsatt att fokusera på att öka elevernas måluppfyllelse och utveckla undervisningen i linje med skolans mål.

Under året har skolan fortsatt med satsningar på lovskolor och stödundervisning, särskilt i matematik där utmaningarna med låga betyg kvarstår. Matematik är ett fortsatt fokusområde då matematikkurserna står för en betydande andel av de underkända betygen. Flera åtgärder har vidtagits, inklusive extra undervisningstid och intensifierade samarbeten mellan matematiklärare.

Elevernas prestationer visar en stabil trend, där meritvärdet för avgångseleverna är oförändrat på 14,7 jämfört med föregående år. Det finns dock skillnader mellan pojkar och flickor, där flickorna generellt sett presterar bättre. För att förbättra elevernas prestationer satsar skolan på fortbildning för lärarna, med fokus på pedagogik och bedömning, samt ökade resurser för att stödja elever som riskerar att inte nå examensmålen.

En särskild insats har gjorts för att öka stödet till de elever som riskerar att inte få examen, genom att tillsätta en extra specialpedagogisk resurs för att arbeta individuellt med dessa elever. Det är en satsning som går i linje med forskning om att ju tidigare insatser görs desto större chans är det att de får en betydelse för elevernas kunskapsutveckling.

På det hela taget arbetar Danderyds gymnasium målmedvetet med att stärka elevernas kunskaper och ge dem bästa möjliga förutsättningar att lyckas, med särskilt fokus på ämnen som matematik, svenska och moderna språk där utmaningar kvarstår.

Normer och värden

Danderyds gymnasium har ett tydligt fokus på att främja trygghet och studiero för samtliga elever. I skolans trygghetsenkät framgår att majoriteten av eleverna känner sig trygga, men att vissa grupper upplever en lägre grad av trygghet. Särskilt gäller det elever i de specialiserade utbildningarna, såsom autismspektrumtillstånd och spetsutbildning i matematik. Trots lägre siffror inom dessa grupper anser skolan att dessa resultat inte bör betraktas som misslyckanden, utan att de reflekterar komplexiteten i att möta dessa elevers specifika behov men verksamheten arbetar ständigt med att öka tryggheten även i dessa grupper.

För att förstärka tryggheten och öka fokuset samt sätta eleverna mer i centrum så har skolan genomfört en större omorganisering och infört fördjupningsteam. Dessa team består av

lärare och elevhälsoteam som arbetar närmare eleverna. Målet är att skapa en starkare samverkan kring eleverna, vilket gör att utmaningar kan hanteras snabbare och mer effektivt. Insatserna förväntas visa märkbara resultat under läsåret 2024/2025.

Skolans värdegrundsarbete har också utvecklats, med ett starkt fokus på förebyggande åtgärder och samverkan med externa parter. Skolan samarbetar regelbundet med ungdomsmottagningen, polisen och socialtjänsten för att stärka tryggheten både i och utanför skolan. Exempelvis har ungdomsmottagningen haft mottagning på skolan varannan vecka, vilket uppskattats av eleverna och bidragit till ett ökat stöd för deras hälsa och välbefinnande .

Trots de positiva insatserna visar skolans enkäter att det finns utmaningar med att upprätthålla studieron i vissa grupper. Ett fåtal elever står för en stor del av de händelser som stör ordningen, och därför har skolan fortsatt att arbeta med tydligare rutiner och ökad närvaro av vuxna under både lektioner och raster .

Bedömning och betyg

Nedan presenteras officiella studieresultat för avgångselever fram till läsåret 2022/23 och preliminära siffror för läsåret 2023/24. Till avgångselever räknas elever med gymnasieexamen eller studiebevis som omfattar minst 2500 betygsatta poäng (betygen F-A). Som jämförelsemått visas andelen med examen samt genomsnittliga betygs-poäng för de aktuella programmen för hela riket.

Betyg

För att elever ska få en examen krävs minst 2250 godkända betyg av 2500. Dessutom måste betyget vara godkänt i följande kurser: Svenska/Svenska som andraspråk 1,2,3, Matematik 1, Engelska 5,6 och Gymnasiearbetet.

Studieresultat för avgångselever, läsåren 20/21 till 22/23

Program/Läsår	Andel (%) elever med gymnasieexamen av avgångselever (betygsatta i minst 2500 poäng)			Genomsnittlig betygs-poäng för avgångselever (betygsatta i minst 2500 poäng)		
	Skolenheten			Skolenheten		
	20/21	21/22	22/23	20/21	21/22	22/23
Ekonomiprogrammet	94,9	95,1	88,1	15	15,0	14,8
Naturvetenskapsprogrammet	88,1	88,2	89,0	16,4	16,6	15,5
Samhällsvetenskapsprogrammet	87,5	83,5	82,4	14,2	14,2	13,9
Teknikprogrammet	90	69	63	14,9	15,1	15,2
Totalt ovanstående program	91,1	89,1	84,8	15,2	15,1	14,7
Riket för jämförelse	72,8	72,5	72,2	14,9	14,9	14,9

Meritvärdet för elever som tog gymnasieexamen 2024 är 14,7. Siffran är exakt densamma som föregående års preliminära siffra (14,7 år 2023, 15,2 år 2022, 15,2 år 2021 och 14,4 år 2020) och ligger några tiondelar under rikssnittet 14,9 enligt Skolverkets statistik för 2023 års avgångselever.

Av de 323 elever som avslutade sina studier på Danderyds gymnasium i juni 2024 fick 58 elever ett studiebevis (förra året var motsvarande siffra 60 st). Elever som inte får en gymnasieexamen erhåller ett studiebevis.

Trots att skolan har erbjudit både lovskola och omfattande stödinsatser är det fortfarande ett för stort antal elever som inte får gymnasieexamen. En mer rimlig ambition bör vara under 30 elever, vilket skulle placera skolan bland de bästa skolorna i länet. Samtidigt är andelen elever med examen efter tre år på Danderyds gymnasium fortsatt över rikssnittet. Det är fortfarande framförallt i matematikkurserna som eleverna inte får godkända betyg. Värt att påpeka är att skolan har många framgångsrika elever i matematik, särskilt bland dem som går spetsutbildningen i matematik. Matematiklärarna har analyserat situationen och kommit fram till att bristande baskunskaper är en viktig faktor men att även engagemang och motivation har stor betydelse. Det har lett till att huvudmannen parallellt startat nätverksgrupper inom matematikundervisningen för grundskolan med start redan i förskoleklass.

Betyget F - avgångselever

Ämne	Antal F-betyg 2020	Antal F-betyg 2021	Antal F 2022	Antal F 2023	Antal F 2024
Svenska 1,2,3	37	21	46	29	49
Engelska 5, 6,7	25	37	45	25	44
Matematik 1-5	60	83	178	137	224
Gymnasiearbete	□	16	12	16	19
Fysik	36	23	39	16	35
Religionskunskap	19	28	35	28	36
Kemi	26	0	18	0	16

Av de betyg som utfärdats under året är 92% på en godkänd nivå, vilket är samma siffra som förra året. Matematikrelaterade F-betyg står för knappt 50% av alla F-betygen.

Av den analys av de kurser som krävs för examen, kan det konstateras att fokus behöver läggas på undervisningen i svenska, matematik och gymnasiearbetet. Gymnasiearbetet ställer stora krav på att arbeta självständigt mot examensmålen, vilket för vissa elever kräver andra kompetenser än de som normalt används i skolan.

Analys av betygen F i svenska visar på att en stor frånvaro kan vara en orsak till betyget. Analysen visar också att det behövs vidtas åtgärder för att åstadkomma förbättring avseende andel avgångselever med examen. Generellt upplever lärarna på gymnasiet att eleverna de senaste åren har sämre kunskaper med sig från grundskolan gällande skriv-, läs- och räkneförmåga.

Resultat nationella provbetyg

Årets analys av nationella prov, i relation till satta betyg, visar liknande mönster som föregående år och ligger i linje med riskanalysen. I matematikkurserna uppnår cirka 85-90% av eleverna samma betyg som på de nationella proven, medan resterande andel får ett högre betyg. Inga elever har fått ett lägre betyg än sitt provresultat i matematik. I engelska har en något större andel, cirka 8%, fått ett lägre betyg än på nationella proven, medan övriga fått samma eller högre betyg. I svenska 3 har 34% av eleverna fått ett högre betyg än på de nationella proven.

Sammanfattningsvis är det vanligast att betygen är desamma eller högre än resultaten på nationella prov, med undantag för engelska där fler elever har fått ett något lägre betyg. Den totala betygsavvikelsen är låg och stämmer överens med Skolverkets rapporter och andra jämförbara analyser. Vidare finns inga tydliga könsrelaterade skillnader i betyg på Danderyds gymnasium. Flickor och pojkar presterar likvärdigt i svenska 3, flickor når högre resultat i matematikkurserna, medan pojkar presterar bättre i engelska 6. Detta mönster följer även Skolverkets riksanalyser, där inga systematiska avvikelser baserade på kön framträder.

Elevhälsans arbete påverkar elevernas måluppfyllelse

Elevhälsans arbete på Danderyds gymnasium är strukturerat för att tidigt identifiera och stödja elever i behov av extra insatser. Varje arbetslag håller regelbundna elevhälsomöten där lärare och mentorer kan lyfta elever de är oroade över. Elevhälsoteamet fördelar därefter arbetet mellan professionerna i teamet och biträdande rektor. Klassfokusmöten genomförs också för varje klass där lärare, skolsköterska, specialpedagog och biträdande rektor går igenom elevernas situation och sätter in åtgärder där behov finns.

Vid mitterminskonferenserna identifieras elever som riskerar att inte nå betyget F genom att alla lärare rapporterar dessa till elevhälsoteam och biträdande rektor. Vårdnadshavare informeras vid behov och åtgärdsprogram upprättas för att hjälpa eleverna att nå målen. Utöver detta analyserar elevhälsan, studie- och yrkesvägledare och biträdande rektor elevernas prestationer och närvaro vid varje läsårsslut, vilket utgör grunden för planeringen inför kommande läsår.

För att säkerställa att eleverna får rätt stöd genomför specialpedagoger och lärare auskultationer i klassrummen och återkopplar till undervisande lärare. I några klasser med behov av stöd i matematikundervisning genomfördes under vårterminen ett test med tvälärarsystem under en eller flera lektioner där specialläraren deltog. På Samhällsprogrammet fortsätter verksamheten med detta även under innevarande läsår.

Elevhälsans arbete följs upp både på skolnivå, gruppnivå och individnivå, där resultaten kontinuerligt utvärderas för att anpassa åtgärder och förbättra elevernas förutsättningar att nå sina mål.

ANDTS

Skolan arbetar efter den handlingsplan som beslutades i utbildningsnämnden 2019 och genomför aktiviteter i förebyggande syfte. Under läsåret som gått har skolan inte haft några incidenter med elever som har brukat eller förvarat alkohol eller narkotika i skolan.

Skolan arbetar kontinuerligt med förebyggande insatser mot alkohol och narkotika, med utgångspunkt i resultat från Stockholmsenkäten. Enligt Stockholmsenkäten 2024 är

användningen av alkohol, tobak och droger högre bland elever i Danderyd jämfört med länet i stort. Till exempel röker 18 % av flickorna i årskurs 9, vilket är mer än dubbelt så högt som länets genomsnitt på 7 %. Även pojkarna i Danderyd röker i högre utsträckning än länets pojkar, med 8 % jämfört med 4 % i länet. Användningen av vitt snus är också markant högre, där 24 % av pojkarna och 17 % av flickorna använder snus, jämfört med länets snitt på 14 % respektive 13 %.

Utöver tobaksbruk dricker elever i Danderyd också mer alkohol än genomsnittet i länet. Endast 33 % av flickorna i årskurs 9 i Danderyd avstår från alkohol, jämfört med 57 % i länet. Motsvarande siffra för pojkar är 46 % i Danderyd, jämfört med 70 % i länet.

På grund av detta har skolan och andra aktörer som Ungt fokus intensifierat sina samverkansmöten för att planera och genomföra insatser som syftar till att minska drog- och alkoholanvändningen bland ungdomar. Skolan arbetar aktivt för att genomföra fler riktade åtgärder och samarbetar med socialtjänsten och polisen för att tidigt identifiera och hantera problematiken.

Ekonomi påverkar kvalitet och resultat

För att möjliggöra fortsatt utveckling krävs en skola i ekonomisk balans, där resurser finns för utveckling samt för att skapa en stimulerande arbetsmiljö för elever och personal. Danderyds gymnasium har under de senaste åren arbetat aktivt för att förbättra den ekonomiska situationen. Trots de utmaningar som minskade ekonomiska resurser har inneburit för alla gymnasieskolor, har Danderyds gymnasium lyckats bibehålla en stabil ekonomi, även om detta har inneburit att skolan under 2023/2024 tvingats till rationaliseringar till ett värde av närmare 7 miljoner kronor.

Några lärare har direkt påverkats av effektiviseringarna, och personalstyrkan har ytterligare reducerats genom naturliga avgångar. Trots dessa förändringar har skolan lyckats genomföra de nödvändiga åtgärderna och samtidigt upprätthållit, eller till och med förbättrat, kvaliteten inom vissa områden. Exempelvis har kostnaderna för bibliotek och läromedel minskat, medan kvaliteten på detta har ökat.

Prognosen för kalenderåret 2024 visar ett förväntat nollresultat, vilket indikerar att skolan har uppnått en ekonomisk balans som ger utrymme för nödvändiga satsningar. För att hantera framtida kostnadsökningar, som inte täcks fullt ut av elevpengen, är en viktig del av strategin att öka antalet elever från nuvarande cirka 1400 till närmare 1500. Denna ökning kommer att bidra till att fördela fasta kostnader, såsom lokalhyror och administration, på ett mer fördelaktigt sätt. Skolan planerar även att fortsätta med uppskattade satsningar, som frukost för elever, vilket främjar både hälsa och studieresultat.

Trots de ekonomiska utmaningarna fortsätter Danderyds gymnasium att satsa på utveckling och kvalitet genom effektiviseringar och strategiska investeringar som gynnar både elever och personal.

Gymnasieskolans prioriterade områden för 2024-2025

- **Fördjupningsteam:**
Lärare och EHT samarbetar mer koncentrerat i fördjupningsteam runt färre elevgrupper för att snabbt hantera problem, förbättra tryggheten och studieron samt

utveckla undervisningen. Omorganisationen som införs hösten 2024 förväntas ge resultat under läsåret 24/25.

- **Gy25 och programutbud:**

Skolan justerar sitt programutbud i samband med införandet av Gy25 för att öka attraktiviteten och locka fler förstahandssökande. Programinnehållet och marknadsföringsmaterialet är delvis klart, och arbetet med kursinnehåll pågår.

- **Förbättrad undervisning:**

Kompetenshöjande insatser för att stärka elevernas basfärdigheter i läsning, skrivning och matematik kommer att genomföras under 24/25, med fokus på att möta elevers minskade intresse och förkunskaper.

- **Auskultationer:**

Auskultationer fortsätter för att anpassa undervisningen efter elevernas behov, med elevintervjuer och ledning av två förstelärare. Arbetet har också en demokratiaspekt.

Maria Weståker

Skolchef/ Verksamhetschef för grundskola och gymnasieskola